

جنین

کلیدواژه: جنین، روح، احادیث.

پرسش: آیا چگونگی رشد جنین در شکم مادر و دمیده شدن روح به آن، در **احادیث** تشریح شده است؟

پاسخ: روایتی که به صراحت به این موضوع بپردازد، در متون روایی مشاهده نشده است؛ اما در بعضی از روایات ضمن طرح مباحثی به این مسئله اشاره شده است؛ مانند روایاتی که در ذیل می‌آید:

فهرست مندرجات

- ۱ - ۱. روایتی از امام صادق درباره خلقت انسان
- ۲ - ۲. روایتی از امام علی درباره جنین
- ۳ - ۳. پانویس
- ۴ - ۴. منبع

۱. روایتی از امام صادق درباره خلقت انسان

«تَبْدَأُ يَا مَعْصِلُ بِذِكْرِ خَلْقِ الْإِنْسَانِ فَاعْتَبِرْ بِهِ قَاوُلُ ذَلِكَ مَا يُدَبَّرُ بِهِ الْجَنِينَ فِي الرَّحِمِ وَهُوَ مَخْجُوبٌ فِي ثَلَاثِ ظُلَمَاتٍ ثَلَاثِ ظُلَمَاتِ الْبَطْنِ وَ ظُلْمَةِ الرَّحِمِ وَ ظُلْمَةِ الْمَشِيمَةِ حَيْثُ لَا حِيلَةَ عِنْدَهُ فِي طَلَبِ غِذَاءٍ وَ لَا دَفْعِ أَذَى وَ لَا اسْتِجْلَابِ مَنْفَعَةٍ وَ لَا دَفْعِ مَضَرَّةٍ فَإِنَّهُ يَجْرِي إِلَيْهِ مِنْ دَمِ الْحَيْضِ مَا يَغْدُوهُ الْمَاءُ وَ الثَّبَاتُ فَلَا يَبْزَلُ ذَلِكَ غِذَاؤُهُ

کیفیه ولاده الجنین و غذائه و طلوع أسنانه و بلوغه حتى إذا كَمَلَ خَلْفُهُ وَ اسْتَحْكَمَ بَدَنُهُ وَ قَوِيَ أَدِيمُهُ عَلَى مَبَاشَرَةِ الْهَوَاءِ وَ بَصَرُهُ عَلَى مُلَاقَاةِ الصِّيَاءِ هَاجَ الطَّلُقُ بِأَمِيهِ فَأَزَعَجَهُ أَشَدُّ إِزْعَاجٍ وَ أَعْتَقَهُ حَتَّى يُولَدَ...»؛

[۱] مفضل بن عمر، توحيد المفضل، ص ۴۸ - ۴۹، داورى، قم، چاپ سوم، بی‌تا.

[۲] توحيد مفضل، ترجمه، مجلسى، مجدباقر، ص ۵۷، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامى، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۹ ش.

امام صادق - علیه السلام - به مفضل فرمود: ای مفضل شروع می‌کنم به تشریح مسئله **خلقت انسان**، پس از آن درس بگیر. اولین درس‌ها تدبیری است که حق تعالی در جنین می‌فرماید: در **رحم** درحالی‌که او پنهان در سه **ظلمت** است: **تاریکی** شکم، تاریکی رحم و تاریکی بچه‌دان، در هنگامی که او را چاره‌ای نیست در طلب غذایی و نه در دفع آذینی و بلایی و نه در جلب منفعتی و نه در دفع ضرری، پس جاری می‌شود به سوی او از خون **حیض** آن مقدار که غذای او شود، چنانچه آب، **غذا** برای نباتات است. بیوسته این غذا به او می‌رسد تا خلقتش کامل می‌شود و بدنش مستحکم می‌گردد و پوستش با مباشرت هوا قوی می‌شود و از سردی و گرمی به او آسیبی نمی‌رسد و دیده‌اش تاب دیدن روشنایی می‌یابد؛ چون جنین شد مادرش درد زاییدن می‌گیرد تا او متولد می‌شود.

۲. روایتی از امام علی درباره جنین

«قَضَى عَلِيٌّ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - فِي رَجُلٍ صَرَبَ امْرَأَةً فَأَلْقَتْ عِلْقَةً أَنَّ عَلَيْهِ دِيَّتَهَا أَرْبَعِينَ دِينَارًا وَ تَلَا - عَلَيْهِ السَّلَامُ - وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ بَيْلَاتٍ مِنْ طِينٍ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عِلْقَةً فَخَلَقْنَا الْعِلْقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَشْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ».

[۱] **شیخ مفید، الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، ج ۱، ص ۲۲۲، کنگره شیخ مفید، قم، چاپ اول، ۱۴۱۲ ق.**

[۲] ارشاد مفید، ترجمه، رسولی محلاتی، سیدهاشم، ج ۱، ص ۲۱۵، اسلامیه، تهران، چاپ دوم، بی‌تا.

امام علی - علیه السلام - درباره مردی که زنی آبستن را زد تا این‌که (آن **زین** بچه‌ای که در رحم داشت) و به صورت **علقه** (شده بود) آن را سقط کرد، آن حضرت داورى فرمود: که **دیه** آن **چهل دینار** است و (برای گواه گفته خود) این **آیه** را **تلاوت** فرمود: «و همانا آفریدیم انسان را از چکیده از **گل**، پس قرار دادیم او را نطفه در آرامگاهی جایدار، پس آفریدیم **نطفه** را علقه، پس آفریدیم علقه را **مضغه** (گوشتی جویده)، پس آفریدیم **گوشت** را استخوان‌هایی، پس پوشانیدیم **استخوان** را گوشتی، سپس پدید آوردیمش آفرینشی دیگر، پس خجسته باد خدا بهترین آفرینندگان».

[۵] **مؤمنون (۲۳)، آیه ۱۲ - ۱۴.**

۱. [↑](#) مفضل بن عمر، توحيد المفضل، ص ۴۸ - ۴۹، داوری، قم، چاپ سوم، بی‌تا.
۲. [↑](#) توحيد مفضل، ترجمه، مجلسی، مجدباقر، ص ۵۷، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۹ ش.
۳. [↑](#) شیخ مفید، الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد، ج ۱، ص ۲۲۲، کنگره شیخ مفید، قم، چاپ اول، ۱۴۱۲ ق.
۴. [↑](#) ارشاد مفید، ترجمه، رسولی محلاتی، سیدهاشم، ج ۱، ص ۲۱۵، اسلامیة، تهران، چاپ دوم، بی‌تا.
۵. [↑](#) مؤمنون (۲۳)، آیه ۱۲، ۱۴.

منبع

[پارگاه اسلام کوئست](#).

رده‌های این صفحه : [احادیث پزشکی](#) | [حدیث شناسی](#) | [طب اسلامی](#)